

Türk parası kıymetini koruma hakkındaki kanun hükümlerini değiştiren kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 26 . XII . 1942 - Sayı: 5290)

No.
4328

Kabul tarihi
16 . XII . 1942

BİRİNCİ MADDE — 20 . II . 1930 tarih ve 1567 sayılı kanunun ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Bu kararlar (Türk parası kıymetini koruma) başlığı altında Resmî Gazete ile ve Maliye vekâletinin münasip göreceği diğer neşir vasıtalarıyla neşir ve ilân olunur.

Şu kadar ki kararların yürürlüğe girmesinde Resmî Gazete ile yapılacak neşir ve ilân esas olup bu gazete ile neşredilen kararlar başka vasıtalarla neşir ve ilân edilmiş olsun olmasın 'metinlerinde mer'iyet tarihi varsa o tarihten, yok ise Resmî Gazete ile neşredildiğinin ertesi gününden itibaren Türkiye'nin her tarafında yürürlüğe girer.

İKİNCİ MADDE — 20 . II . 1930 tarih ve 1567 sayılı kanunun üçüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İcra Vekilleri Heyetince birinci maddeyle istinaden ittihaz edilecek kararlara aykırı hareket eden hakikî ve hükmi şahıslar hakkında 1 000 liradan 200 000 liraya kadar ağır para ve üç aydan üç seneye kadar faaliyetten men cezası hükmolmekle beraber hakikî şahıslarla hükmi şahısların müdür ve fiilde iştiraki olan memurları ayrıca üç aydan üç seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Mükerrirler daimî olarak faaliyetten menedilmekle beraber haklarında verilecek para ve hapis cezaları iki kat olarak hükmolünür.

İcra Vekilleri Heyetince ittihaz edilecek kararlara aykırı fiil hükmi şahısların merkezleri tarafından işlenmiş veya işletirilmiş ise faaliyetten muvakkat veya daimî men kararları o müessesenin Türkiye'deki bilûmum teşkilâtına şâmil'dir.

Faaliyetten muvakkaten veya daimî olarak menedilmiş olan hakikî ve hükmi şahıslar memnuiyet müddetince kendilerine menfaat temin edecek yeni muameleler yapamazlar. Şu kadar ki evvelece başlamış olupta üçüncü şahısların hukukunu alâkadar eden veya kanuni müddete tabi olan işlere kambiyo mercilerinin murakabesi altında devam olunur.

Kararnameye aykırı olan fiil türk ve ecebi paralarını ve her türlü esham ve tahviller ile yabancı memleketler üzerine çekilmiş çek ve poliçeleri izinsiz memleket dışına çıkarmak veya kaçırmaya teşebbüs etmek suretiyle işlenmiş ise failleri yukarıda yazılı cezalara mahkûm edilmekle beraber yakalanan paraların, çek ve poliçelerin, esham ve tahvillerin müsaderesine de hükmolünür. Bu hallerde hükmolünacak para cezası âzami had dahilinde kalmak şartıyla yakalanan veya yakalanmaksızın kaçırılan para, çek, poliçe, esham ve tahvillerin kıymetinin iki katından aşağı olamaz.

Yukarıda yazılı kıymetler ecebi parasını nâtik ise türk parasiyle tutarları yakalandıkları veya kaçırıldıkları tarihe göre Maliye vekâletince gösterilecek makam tarafından tesbit olunur.

Yakalanan para, esham ve tahvillerle çek ve poliçeler hakkında iki nüsha zabıt varakası tutulup bir nüshası suçluya verilir.

Hükmolunan para cezası tahsil edildikten sonra çek ve poliçeler hâmilelerine geri verilir.

Türkiye'ye giren ve Türkiye'den çıkan yolculara Türk parası kıymetini koruma hakkındaki kararnamelere göre ithal veya ihracı menedilmiş veya müsaadeye tabi tutulmuş olan kıymetler bildirilir. Bu tefhimden sonra üzerlerinde veya eşyaları arasında beyanları hilâfına çıkan kıymetlerin tutarı 100 lirayı geçmezse bunların müsaderesine ve kıymetlerinin on misli ağır para cezasına hükmolunur. Mezkûr kıymetlerin hâmilî para cezasını Gümrük idaresine rızasıyla verirse keyfiyet tutulacak ve kendisine imza ettirilecek zabıt varakasına Çerç ile iktifa olunarak hakkında takibat yapılmaz ve kendisinin mahkemeye müracaat hakkı sakıt olur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 20 . II . 1930 tarih ve 1567 sayılı kanunun 3070 sayılı kanun ile değiştirilen 4 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İcra Vekilleri Heyetince birinci maddeye dayanılarak ittihaz edilecek kararlara aykırı hallerde ait takip ve duruşma Meşhut suçların muhakeme usulü hakkındaki 8 haziran 1936 tarih ve 3005 sayılı kanun hükümleri dahilinde yapılır. Bu dâvaları rüyet salâhiyeti Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun Asliye ceza mahkemelerine ait olup bunlardan herbirinin kaza sahaları Adliye vekâletince tâyin olunur. Cumhuriyet Müddeiumumileri kambiyo murakabe mercilerinin yazılı müracaatı üzerine mezkûr kanun hükümlerine tevfiikan takibe geçerler.

Cumhuriyet Müddeiumumileri ve mahkemelerce umumî hükümlere tevfiikan takibat ifasına zaruret görülen hallerde takip ve duruşmaya üç günden fazla fasıla verilemez.

Mükerrirler hakkında duruşma mevkufen cereyan eder. Mahkeme lüzumu halinde duruşmanın sonunu beklemeksizin maznunların müesseselerinin faaliyetten muvakkaten menine karar verebilir.

Cumhuriyet Müddeiumumileri ve mahkemeler bu kanun hükümlerine tevfiikan cereyan edecek takip ve duruşmalarda ehlihibre teşkiline lüzum gördükleri takdirde munhasıran resmî ehlihibre listesinde isimleri yazılı zevattan seçecekleri ehlihibrenin rey ve mütalâasını alıp başka ehlihibreye müracaat edemezler. Resmî ehlihibrenin listesi dokuz kişiden aşağı olmamak üzere Maliye ve Ticaret vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

Maliye vekâletinin salâhiyetli kılacağı memurlar bu dâvalara müdahil sıfatıyla iştirak edebilirler.

MUVAKKAT MADDE — Türk parası kıymetini koruma hakkındaki kararlara aykırı fiillerden dolayı halen yapılmakta olan takibata bu kanunun 3 ncü maddesinde yazılı usul dairesinde devam olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 kânunuevvel 1942

<i>Cumhuriyet Reislğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	: 17 . XII . 1942 ve 1/894
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reislğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	: 24 . XII . 1942 ve 4/1097
<i>Bu kanunun muzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	: Cilt Sayfa : 29 22,22:23,52,135:140